

Mál nr. 339/2023

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti váttryggingar: Sjúkdómatrygging.

Upplýsingaskýlda váttryggs.

Gögn.

- 131. Málskot móttakið 24. september 2023, ásamt fylgiskjöllum.
- 132. Bréf V dags. 11. október 2023, ásamt fylgiskjöllum.
- 133. Viðbótarathugasemdir M dags. 25. október 2023.

Málsatvik.

Í málskoti og fylgigögnum þess kemur fram að hinn 14. febrúar 2023 lagði M fram kröfu um bætur úr sjúkdómatryggingu sinni hjá V vegna þvagteppu og aðgerðar á blöðruhálskirtli þann 4. janúar 2023. V hafnaði bótaskyldu með bréfi dags. 19. september 2023 á grundvelli þess að umrætt tjónsatvik, sé ekki bótaskyld atvik skv. almennum váttryggingarskilmálum V. Á sama tíma sagði V upp váttryggingunni á grundvelli 2. mgr. 84. gr. með 90 daga fyrirvara um samþykki M á nýjum undanþáguákvæðum sem gilda um váttryggingarsamninginn, kjósi M að halda honum áfram. Vísaði V til þess að við skoðun á sjúkragögnum M hafi komið í ljós að M hafði glímt við vandamál frá blöðruhálskirtli og þvagfærum allt frá árinu 2001 og margsinnis leitað læknis vegna þess. Greindi hann ekki frá þessum vandamálum í heilsufarsyfirlýsingu sinni. Var M upplýstur um þetta með bréfi dags. 1. júní 2023 og barst V ekkert svar frá M við því bréfi.

M mótmælir því harðlega að hafa ekki upplýst um veikindi þegar tryggingin var tekin. Tryggingasölumaður á vegum váttryggingamiðlunarinnar A hafi gengið frá tryggingaskjöllum í gegnum símtal og hann undirritað þau áður en sölumaðurinn fyllti út skjalið. M hafi upplýst hann um góðkynja stækkun á blöðruhálskirtli og að hann færi í reglubundnar skoðanir til þvagfæralæknis til að fylgjast með kirtlinum. M hafi aldrei fengið afrit af skjalinu og ekki fengið upplýsingar um að hann þyrfti að uppfæra heilsufarsupplýsingar sínar reglulega til V. M mótmælir einnig að allar sjúkraskrár hans hafi verið opnaðar, allt til barnæsku en hann hafi einungis veitt leyfi fyrir þeim skrár sem vörðuðu veikindi og aðgerðina sem bótakrafa hans tekur til. V hafi leynt því fyrir honum hversu víðtæk heimildin væri. Telur M að V hafi farið offari í að skoða allar sínar sjúkraskrár án þess að útskýra fyrir honum þeirra ætlun til þess.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að M hafi gert váttryggingarsamning með váttryggingarumsókn dags. 16. október 2018 og gefið samhliða henni yfirlýsingu um heilsufar. Þessi skjöl hafi verið með hefðbundnum hætti og undirrituð með eigin hendi M. Jafnframt hafi M ritað undir umboð til váttryggingarmiðlunarinnar A til þess að koma á váttryggingarsamningi fyrir hans hönd. Að mati V snýst málið um váttryggingarsamning sem tekinn var með hefðbundnum hætti, tjónsatvik sem ekki er bótaskyld samkvæmt skilmálum V en inn í það spilar sú ákvörðun V að takmarka ábyrgð sína vegna þeirra réttu heilsufarsupplýsinga sem fram hafa komið. Réttur til uppsagnar sbr. 2. mgr. 84. gr. laga um váttryggingarsamninga hafi verið fyrir hendi og V hafi haft fullgilt umboð frá M til þess að óska eftir sjúkrasögu í tilefni af tjónskröfu. Fullyrðingar um einhvern þátt váttryggingarsölumanns séu ósannaðar en sannanlega ritaði M undir þau skjöl sem liggja fyrir í málinu.

Í viðbótarathugasemdum sínum upplýsir M að eftir að hafa farið yfir málsgögn sjái hann að hann hafi engar sannanir fyrir frásögn sinni. Kveðst M ekki hafa verið í Reykjavík þann 16. október 2018 og því hafi þessi samningur um váttrygginguna verið gerður í gegnum síma. Tryggingasölumaðurinn upplýsti M að hann merkti við allt sem þyrfti að skrá í samninginn enda er hans rithönd allsstaðar nema á undirritun M. Hann hafi fengið upplýsingar um sjúkdóm M í samtali þeirra á milli og valið það sem skráð var í umsóknina. Telur M þessu til viðbótar um nokkur atriði um vinnubrögð tveggja sölumanna váttryggingamiðlunarinnar A sem M var í samskiptum við.

Álit.

Af gögnum málsins verður ráðið að ágreiningur þessa máls lýtur að því í fyrsta lagi hvort M eigi rétt á bótum úr sjúkdómatryggingu sinni hjá V vegna aðgerðar á blöðruhálskirtli sem hann tilkynnti til V þann 14. febrúar 2023. Í öðru lagi lýtur ágreiningur þessa máls að því hvort M hafi vanrækt upplýsingaskyldu

sína við tryggingatöku á þann hátt að M hafi á grundvelli 1. og 2. mgr. 84. gr. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004, verið heimilt að segja upp vátryggingunni með 90 daga fyrirvara um samþykki M á nýjum undanþáguákvæðum sem gilda um vátryggingarsamninginn, kjósi M að halda honum áfram. Snúa þau undanþáguákvæði annars vegar að sjúkdómum, aðgerðum o.fl. vegna blöðruhálskirtils og svo hins vegar að þvagblöðru. M svaraði ekki boði V um nýja skilmála vátryggingarinnar og því var vátryggingin felld niður frá upphafi.

Undir rekstri málsins óskaði nefndin eftir að fá afrit af vátryggingarskilmála þeirrar vátryggingar sem hér um ræðir. Í 1. tölul. 26. gr. skilmálana eru taldir upp þeir sjúkdómar sem falla undir sjúkdómatryggingu þá sem M var með hjá V. Er góðkynja æxli á blöðruhálskirtli ekki talinn þar upp en um er að ræða tæmandi upptalningu á bótaskyldum sjúkdómum. Ekki liggja fyrir læknisfræðileg gögn um þá aðgerð sem M gekkst undir til þess að nefndin geti tekið afstöðu til þess hvort hún falli undir 27. eða 28. gr. skilmálans. Með vísan til ofangreinds verður að telja að M eigi ekki rétt til bóta úr tryggingunni vegna aðgerðar á blöðruhálskirtli þann 04.01.2023.

Vert er að benda á að samkvæmt fyrirmælum í 12. gr. b. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004, skal vátryggingafélag sjá til þess að tjónþoli fái fullnægjandi upplýsinga um bótarétt sinn. Í bréfum V til M sem bæði voru send á ensku og íslensku er bótaskyldu hafnað og er sú afstaða V ekki rökstudd á neinn hátt, eingöngu vísað til þess að það sé mat V. Verður því ekki talið að V hafi með fullnægjandi hætti veitt M upplýsingar um bótarétt sinn en það er sérstaklega mikilvægt þegar um er að ræða umfangsmikla vátryggingarskilmála sem telja um 20 blaðsíður og eru á öðru tungumáli en móðurmáli vátryggingataka. Hefur þetta þó ekki áhrif á rétt M til bóta.

Sjúkraskrá M hefur ekki verið lögð fram í málinu en enginn ágreiningur virðist vera um það að M hafði fyrir töku tryggingarinnar verið greindur með góðkynja stækkun á blöðruhálskirtli og verið í reglulegum skoðunum hjá þvagfæraskurðlækni til þess að fylgjast með kirtlinum. Það er einnig óumdeilt að M undirritaði með eigin hendi umsókn um vátrygginguna og sem og spurningar um heilsufar. Er þar ekki getið um stækkun blöðruhálskirtilsins. Eru þessar upplýsingar þess eðlis að telja verður að M hafi ekki virt þá skyldu sína skv. 1. mgr. 82. gr. laga nr. 30/2004 um að veita rétt og tæmandi svör við þeim spurningum sem að honum var beint í vátryggingarumsókninni. Vanræksla M í þessu efni var veruleg og því verður að telja að V hafi verið heimilt að segja upp vátryggingunni vegna vanrækslu á upplýsingagjöf á grundvelli 84. gr. laga um vátryggingarsamninga. Ekki hafa verið lögð fram nein gögn sem sýna fram á að M hafi með sannanlegum hætti upplýst V eða miðlara á þess vegum um stækkun blöðruhálskirtilsins fyrir töku tryggingarinnar.

Af málskoti M verður ekki annað ráðið en að M sé ósáttur við vinnubrögð vátryggingafélagsins V og starfsmanna vátryggingamiðlunarinnar A sem seldu M og eiginkonu hans sjúkratryggingu vátryggingafélagsins V þar sem vinnubrögðin hafi ekki verið í samræmi við eðlilega og heilbrigða viðskiptahætti. Nefnir M nokkur atriði en þar á meðal að V hafi aflað sjúkraskrár M allt aftur til barnsæsku og að tryggingasölumaður A hafi fyllt út umsóknareyðublaðið án þess að geta um upplýsingar sem M gaf honum um fyrrgreinda stækkun blöðruhálskirtilsins. Vegna þessa er rétt að benda á að ágreiningur þar að lútandi fellur utan við starfssvið nefndarinnar, sbr. a-lið 4. gr. samþykpta hennar. Það er annars vegar Fjármálaeftirlit Seðlabankans sem er eftirlitsstjórnvald með lögum nr. 100/2016 um vátryggingastarfsemi, en þar er í 9. gr. að finna áskilnað um að vátryggingastarfsemi skuli rekin í samræmi við eðlilega og heilbrigða starfshætti. Hins vegar er Neytendastofa eftirlitsstjórnvald með lögum nr. 57/2005 en í 8. gr. þeirra laga er að finna ákvæði um óréttmæta viðskiptahætti.

Með vísan til alls ofangreinds á M ekki rétt á bótum úr sjúkdómatryggingu sinni hjá V, vegna stækkunar blöðruhálskirtils og þvagteppu sem leiddi til aðgerðar á kirtlinum. Þá verður einnig að telja að V hafi verið heimilt að segja upp vátryggingunni á grundvelli 84. gr. laga um vátryggingarsamninga og bjóða M breytingu á samningnum sem M þáði ekki.

Niðurstaða.

M á ekki rétt til bóta úr sjúkdómatryggingu sinni, hjá V og eru skilyrði til uppsagnar vátryggingasamnings fyrir hendi.

Reykjavík, 12. desember 2023.

Póra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir